

Wrocław, 18 sierpnia 2017 roku

WK.WR.40.22.2017.P17.J

**Pani
Halina Horodyska
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Strzelinie**

**ul. Kamienna 10
57-100 Strzelin**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561), przeprowadziła w okresie od 3 do 10 lipca 2017 r. kontrolę gospodarki finansowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie, zwanego w dalszej części wystąpienia PCPR. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym 10 lipca 2017 r. i pozostawionym w jednostce.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami PCPR, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli. Na wniosek kontrolujących podjęto działania, które pozwoliły wyeliminować część nieprawidłowości i uchybień w trakcie kontroli, i tak:

- w księgach rachunkowych PCPR ujęto niezawidencjonowaną wcześniej należność w łącznej wysokości 600 zł, stanowiącą część opłaty ustalonej dla rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej;
- prawidłowo naliczono i zaewidencjonowano 10 lipca 2017 r. odsetki od należnej opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej wynikającej z decyzji z dnia 16 marca 2015 r. nr 91/PCPR/RB/15 zmienionej decyzją z 22.08.2016 r. nr 61.PCPR.RB.2016.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej PCPR nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie spraw organizacyjnych

Szczegółowy zakres obowiązków powierzonych przez Dyrektora PCPR Głównemu Księgowemu PCPR, na piśmie za potwierdzeniem 7 września 2015 r., odnosił się do prowadzenia rachunkowości jednostki zgodnie z obowiązującymi przepisami, natomiast nie wymieniał obowiązków wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, wstępnej kontroli operacji

gospodarczych z planem finansowym, co było niedopełnieniem wymogów art. 54 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013, poz. 885 ze zm., Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.), zgodnie z którym Głównemu księgowemu jednostki sektora finansów publicznych kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: 1) prowadzenia rachunkowości jednostki; 2) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi; 3) dokonywania wstępnej kontroli: a) zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, b) kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm., Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm. oraz Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.) Dyrektor PCPR nie zaktualizował dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 1/2011/K z 1 stycznia 2011 r., w szczególności odnośnie wykazu stosowanych dzienników w PCPR w poszczególnych okresach.

Stwierdzono pięć przypadków ujęcia dokumentów księgowych (dotyczących przychodów i kosztów) z grudnia 2016 r. w łącznej kwocie 18.214,42 zł, z datą wpływu do PCPR do 20 stycznia 2017 r. w ewidencji księgowej PCPR w styczniu 2017 r. Było to niezgodne z § 8 ust. 2 zarządzenia nr 1/2011/K z 1 stycznia 2011 r. dot. polityki rachunkowości, z którego wynikało, że: „(...) Do ewidencji księgowej okresu sprawozdawczego kończącego dany rok obrotowy przyjmuje się w koszty wszystkie dokumenty księgowe wystawione w miesiącu grudniu i dostarczone do księgowości do 20 stycznia następnego roku, po upływie roku obrotowego, którego okres sprawozdawczy dotyczy”. W przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości nie określono ujmowania przychodów dotyczących grudnia i dostarczonych do PCPR w styczniu następnego roku. Z art. 6 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 4 powołanej ustawy o rachunkowości z którego wynika, że: „W księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty” oraz, że: „Jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy” oraz „Jednostka może w ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości stosować uproszczenia, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na realizację obowiązku określonego w ust. 1”.

W sprawozdaniu Rb-27S PCPR z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. w kolumnie 2. „Należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy)” w rozdziale 85201 „Placówki opiekuńczo-wychowawcze” w § 0830 „Wpływy z usług” wykazano 126.081,51 zł należności, w § 2360 „Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego” (otrzymywane z Gmin i Powiatów) wykazano 1.508.386,38 zł należności a w rozdziale 85204 „Rodziny zastępcze” w § 0830 156.032,30 zł należności, w § 2360 61.987,44 zł

należności zaś z przedłożonej ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wynikało, że konta pomocnicze prowadzone do wyżej opisanych należności nie były prowadzone według rozdziałów. Na podstawie przedłożonej ewidencji księgowej nie można było ustalić czy dane wykazane w kolumnie należności sprawozdania Rb-27S w rozdziałach 85101 i 85204 § 2320 i § 0830 były zgodne z ewidencją księgową. Zgodnie z opisem konta 221 zawartym w zasadach (polityce) rachunkowości PCPR: „Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej (...). Ponadto z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.) kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W zakresie prowadzonych w 2016 r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm. i Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.) oraz uregulowań wewnętrznych, a mianowicie:

- w księgach rachunkowych PCPR konta analityczne prowadzone do kont: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie były prowadzone według podziałek klasyfikacji budżetowej a konta: 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” oraz 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” według pozycji planu finansowego;
- na koncie 750 „Przychody finansowe” zamiast na koncie 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” ewidencjonowano wpływy od rodziców z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej a na koncie 750 „Przychody finansowe” zamiast na koncie 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” zewidencjonowano wpływ na rachunek bankowy PCPR dotacji celowej w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich (...) - § 2057.

Powyższe naruszało zasady funkcjonowania ww. kont określone w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, załączniku nr 3 do rozporządzenia oraz art. 4 ust. 2 ustawy.

W rachunku zysków i strat jednostki budżetowej (PCPR), sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 r., w stanie na koniec roku bieżącego, w pozycjach:

- A.VI „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” wykazano 2.017.304,31 zł zaś z ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” suma sald przeniesiona na konto 860 „Wynik finansowy” wyniosła 1.855.546,75 zł (różnica 161.757,56 zł);

- G.II „Odsetki budżetowe” wykazano 2.818,84 zł zaś z ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 750 „Przychody finansowe” w zakresie odsetek suma sald przeniesiona na konto 860 „Wynik finansowy” wyniosła 4.299,78 zł (różnica 1.480,94 zł);
- G.III „Inne” wykazano 0 zł zaś z ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 750 „Przychody finansowe” w zakresie innych przychodów suma sald przeniesiona na konto 860 „Wynik finansowy” wyniosła 160.276,62 zł (różnica 160.276,62 zł).

W zestawieniu zmian w funduszu jednostki budżetowej (PCPR), sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 r., w stanie na koniec roku bieżącego, w pozycjach:

- w pozycji I.1.2 „Zrealizowane wydatki budżetowe” (w zwiększeniach funduszu) wykazano 2.311.345,29 zł zaś z ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 800 „Fundusz jednostki” wynikało, że wydatki budżetowe na 31 grudnia 2016 r. wyniosły 2.311.185,30 zł (różnica 159,99 zł);
- w pozycji I.2.2 „Zrealizowane dochody budżetowe” (w zmniejszeniach funduszu) wykazano 1.993.543,18 zł zaś z ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 800 wynikało, że dochody budżetowe na 31 grudnia wyniosły 1.993.383,19 zł (różnica 159,99 zł).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 powołanej ustawy o rachunkowości jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy; Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Ponadto zgodnie z § 17 ust. 4 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.) rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 7 do rozporządzenia zaś zestawienie zmian w funduszu powinno zawierać informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: – Dyrektor PCPR na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), Główna Księgowa na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresem czynności pracownicy PCPR.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pani Dyrektor, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Uzupełnienie zakresu obowiązków Głównej Księgowej PCPR o wszystkie elementy wynikające z art. 54 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) w tym: wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi oraz dokonywania wstępnej kontroli: a) zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym i b) kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 760) oraz przyjętych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości, w szczególności w zakresie:
 - a) dostosowanie dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości do aktualnych potrzeb jednostki, stosownie do przepisów art. 10 ust. 2, art. 6 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 4 ustawy;
 - b) przestrzegania zasad ewidencji operacji gospodarczych na kontach: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 750 „Przychody finansowe”, 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych”, stosownie do opisów kont zawartych w zasadach (polityce) rachunkowości,
 - c) stosowania przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy,
 - d) ujmowania w księgach rachunkowych i wykazywania w sprawozdaniu finansowym zdarzeń, w tym operacji gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub

o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Marek Warcholiński

Starosta Powiatu Strzelińskiego